

PERKMAN

VEL'KÉ DOBRODRUŽSTVO MALÉHO RARÁŠKA

Nikola Raykov

Venované najroztomilejšiemu malému raráškovi na celom svete

*Bulharská detská kniha roka, ktorá nazbierala celkovo 7 ocenení
a nominácií vychádza konečne aj na Slovensku!*

Laureát ceny Bulgacon 2013

Najšťahovanejšia bulharská detská kniha roka 2013

Nominácia na cenu „Zlatá Nixa“ 2014

„Najlepší debut“ – cena účastníkov festivalu „Yuzhna Prolet“ 2014

Víťaz v kategórii „Najlepší autor detskej fantasy“ 2013 – 2014

Víťaz ceny „Nationwide Love“ nadácie „Human library“ 2014

*Bulharská nominácia na cenu „Najlepší autor detskej sci-fi alebo fantasy
knihy“ Eurocon 2014, Írsko*

© 2013, Nikola Raykov

Ilustrácie © adaptované z bulharského animovaného seriálu
Голямото приключение на малкото таласъмче,
ktorý režíroval Nikola Raykov, 2026

V slovenskom preklade ako svoju 62. publikáciu vydalo nakladateľstvo
PERKMAN, 2026

Všetky práva vyhradené.

ISBN: 978-80-88331-55-1

Malí a veľkí čitatelia,

vitajte v knižke, ktorá rozpráva o veľkom dobrodružstve jedného neobyčajného raráška! Sme veľmi radi, že vám môžeme predstaviť príbeh bulharského spisovateľa Nikolu Raykova, ktorý si oblúbilo toľko detí.

Je unikátny v tom, že o príbehu rozhodujete vy! Na každom rozcestí si vyberiete, kadiaľ sa Raro vydá a čo urobí. A nielen to. Čoskoro zistíte, že každé rozhodnutie má svoje následky a že aj z nečakaných príhod si môžeme niečo odniesť. Celým dobrodružstvom vás bude sprevádzať autorov svojský humor, Rarova odvaha a jeho schopnosť poradiť si v každej situácii.

Ako ilustrácie pre slovenské vydanie sme zvolili zábery z animovaného seriálu, ktorý podľa knihy vytvoril Nikola Raykov a ktorý bol v Bulharsku zverejnený na YouTube. Pýtate sa prečo? Nie je azda bežnejšie mať klasické ilustrácie? Áno, ale odpoveď je jednoduchá. Zistili sme, že deti si animované obrázky oblúbili. Možno je to tým, že im pripomínajú televíziu. A o to sme ich nemohli pripraviť – televízia a internetové videá schované v knihe, ha!

Naším cieľom je nadchnúť deti pre čítanie, povzbudiť ich predstavivosť a učiť ich rozhodovať sa. Práve fantázia, odvaha a schopnosť voľiť si svoju vlastnú cestu im v dnešnom rýchлом svete prídu vhod.

Prajeme vám veľa zábavy, prekvapení a šťastných rozhodnutí!
Nakladateľstvo PERKMAN

Sedem odporúčaní

ktoré autor a nakladateľ zapísali na povel knižky a preložili do jazyka dospelých:

1. Ak dieťa bude chcieť, dajte mu možnosť **vymyslieť raráškovi meno**, a potom v celej knihe používajte toto nové meno.
2. Voľby na konci kapitol **prečítajte vždy ešte raz**, aby im dieťa mohlo lepšie porozumieť.
3. Vyhnite sa tomu, aby ste dieťaťu naznačovali, ktorá voľba je podľa vás správna. **Nechajte ho, aby sa rozhodlo samo.**
4. Používajte svoju fantáziu a smelo **meňte čokoľvek a akokoľvek** to uznáte za vhodné, najmä keď si to želá dieťa.
5. Vzadu v knihe na strane 100 si **môžete značiť, ktoré cesty ste už s raráškom prešli.**
6. V ľavom hornom rohu každej kapitoly (okrem kap. 1) je **šípka ↪ s číslami kapitol, z ktorých ste prišli**. Pre prípad, že by ste sa chceli vrátiť iba na najbližšie rozcestie. Deti si občas rady čítajú aj týmto spôsobom.
7. Pozrite si aj **ďalšie tipy, ako sa s knihou dá pracovať** na strane 100. Podľa toho, či ste v Temnej jaskyni, pri Hlbokej rieke, na Veľkej hore alebo v Začarovanom lese, si **môžete zvoliť aj dopĺňujúce aktivity** (pri čítaní alebo neskôr počas dňa) zo strán 100 a 101.

Kapitola 1

Kde žije malý rarášok

Vysoko v horách, hlboko v lese, v malej jamke pri rieke žil malý rarášok. Rovnako ako všetci ostatní raráškovia nemal meno, ale všetci ho volali Raro. Raro si rád ťapkal po lese, umýval si v rieke svoju hebkú srst a potom si na slniečku osušal chvostík. Ale zo všetkého najradšej maškrtil. Papkal čučoriedky, jahody a huby, ale úplne najradšej si pochutnával na černiciach a rozmazával si ich po celom ňufáčiku. Lenže jedného dňa zistil, že černice tu nemusia byť naveky.

Na lúku k jeho jamke prišla pani učiteľka zo škôlky, starenka Dračica, aby mu oznámila, že už nebude žiadne jedlo. Teraz bolo síce leto, ale čoskoro príde jeseň a po nej zima, a čučoriedky, jahody, huby a dokonca aj černice, ktoré mal Raro tak rád, zmiznú. Tak fungovali ročné obdobia. Malý rarášok nevedel, čo sú to ročné obdobia, ale jeho bruško sa začalo veľmi báť, že zajtra nebude mať čo jesť.

Keď tu zrazu sa mu v rožtekoch zrodil nápad. Na hlave mal dva malé rožteky a tie mali vždy tie najlepšie nápady. Dnes mu poradili, že by sa mal vydať na dobrodružnú výpravu a nájsť jedlo na celú zimu!

Rarášok pobehoval po svojej jamke, upratoval, rezal, zatĺkal, varil a pripravoval si batožinu na nadchádzajúce dobrodružstvo. Do svojho malého batôžka si zabalil hrebienok, čarovný kľúč, kúsok starého chlebička, lano a zhrdzavený peniažtek. Bude to neuveriteľné dobrodružstvo, také, aké len dobrodružstvá môžu byť!

A ty, malý rarášok, ktorý tento príbeh počúvaš (alebo čítaš), rozhodneš, čo sa stane. Tvoje voľby Rara povedú na jeho dobrodružnej ceste. Preto si teraz musíš vybrať, kam pôjde:

Môže vstúpiť do Temnej jaskyne, kde vraj rastú čarovné huby. Raro má huby veľmi rád a tie čarovné ešte nikdy neochutnal. **(Kapitola 2)**

Môže vyliezť na Veľkú horu, kde na vrchole rastú černice. A Raro černice zbožňuje! **(Kapitola 3)**

Mohol by sa vydať dolu popri Hlbokej rieke až k ľudským domom. Ľudia tam neustále vyhadzujú čipsy, sladkosti, sušienky, kreky a ktovie, čo ešte! **(Kapitola 4)**

Mohol by vojsť do Začarovaného lesa, kde sa dejú kúzelné veci a rastie tam najkrajšia kvetina na svete. A hovorí sa, že peľ tej kvetiny je náramne lahodný. **(Kapitola 5)**

Raro zastal a zamyslel sa.

Ak chceš, môžeš si možnosti prečítať ešte raz.

↻ Kapitola 2 ↻

Ako si Raro predĺžil chvostík

Raro žil blízko Temnej jaskyne a Temná jaskyňa žila blízko Rara. A tak tam dorazil raz-dva. Raro nevedel, čo je to jaskyňa, ale uvidel takú istú jamu ako bola tá jeho, len oveľa, oveľa väčšiu. Vlastne bola až taká veľká, že tej jeho jamke nebola ani trochu podobná.

Rarov zvedavý noštek nakukol dnu sám od seba. A hneď po ňom chceli vojsť dnu aj jeho chlpatá hlavička a labky. Priviazal si lano k chvostíku, a tak mal zrazu chvostík dlhý predlhy. Visel na svojom novom dlhom chvostíku a spustil sa až na dno jaskyne.

V jaskyni bola tma, ale raráškove očička v tme videli. A tak šiel Raro hlbšie a hlbšie. Len jeho chvostík sa občas triasol strachom, ale také už chvostíky bývajú. Trasú sa.

„Dávaj si pozor, nech sa nepichneš do labky!“ zvolali pichľavé jaskynné kvaple, ktoré žili v jaskyni.

A tak bol rarášok opatrný, obišiel pichľavé kvaple a labky si nepopichal.

„Ďakujeme, pichľavé kvaple,“ povedali labky.

Cesta sa rozdvojovala doľava a doprava, hoci Raro nerozoznal ľavú od pravej. Bola by ľavá strana ľavou, keby neexistovala pravá? A bola by pravá pravou, keby neexistovala ľavá?

Tak či onak, jedna labka chcela ísť tadiaľto a druhá tadiaľ.

A zatiaľ čo si malý rarášok lámal hlavu, ktorú labku počúvnuť, chvostík opakoval: „Chcem ísť späť, chcem ísť späť.“ A čím dlhšie Raro premýšľal, za ktorou labkou sa má vydať, tým viac chcel chvostík ísť späť.

Teraz je čas rozhodnúť sa:

Raro pôjde tam, kam chce ísť ľavá labka. (**Kapitola 6**)

Raro pôjde tam, kam chce ísť pravá labka. (**Kapitola 7**)

Raro sa vráti späť, tak ako chce chvostík, a vyberie si inú cestu:

Na Veľkú horu. (**Kapitola 3**)

Popri Hlbokej rieke. (**Kapitola 4**)

Alebo do Začarovaného lesa. (**Kapitola 5**)

Kapitola 3

Tam, kde stojí drevená ceduľa

Veľká hora bola taká veľká, že ju jeho oči nedokázali vidieť celú, pretože to boli len malé očička. Malé očička malého raráška. A čím menší bol malý rarášok, tým väčšia bola Veľká hora.

A tam na Veľkej hore žilo mnoho stromov, kvetov a zvierat. Bolo ich toľko, že ich určite muselo byť osem. Osem bolo to najväčšie, najobrovskšie číslo, o akom Raro kedy počul. Na hore žilo aj zopár kúzelných bytostí, ale tých nebolo veľa, určite nie tak veľa ako osem.

Raro si priviazal svoj batôžtek na palicu a prehodil si ho cez plece. Okolo bruška si omotal a uviazal dlhé lano. A tak sa pripravil na cestu cez Veľkú horu, na skutočne veľkú cestu, prinajmenšom takú veľkú ako tá hora.

Labky šplhali po skalách, potom cez lúky a pozdĺž svahov. A aj keď to boli malé labky na veľkej ceste, neunavili sa ľahko, lebo boli zvyknuté veľa chodiť, skákať a šplhať. Boli to skutočne dobrodružné labky!

Odrazu malý rarášok uvidel veľkú drevenú ceduľu s nápisom a šípkou.

Raro nevedel čítať, preto nápisu nerozumel, ale usúdil, že sa tam píše: „Lesná spevácka súťaž“. Mohlo tam byť napísané aj: „Nebezpečné pre malých raráškov“. Alebo dokonca: „Nebezpečné pre VEĽKÝCH RARÁŠKOV“. Ale Raro sa rozhodol, že sa tam píše: „Lesná spevácka súťaž“, pretože veľmi rád spieval a mal svoju obľúbenú pesničku.

Ak ste nikdy nepočuli Rarovu pesničku, mali by ste vedieť, že je mimoriadne úžasná a znie takto:

„Som rarášok, rarášok, rarášok!“

Má druhú slohu, ktorá je celkom iná, a znie takto:

„Som Raro, Raro, Raro!“

Ale deti, ak chcete počuť tretiu slohu, ktorá bola zase celkom iná, budete si musieť chvíľu počkať, pretože rarášok prestal spievať a začal premýšľať, kam sa vyberie.

A teda:

Má sa Raro vydať tam, kam ukazuje ceduľa, aj keď si ten nápis nedokáže prečítať? (**Kapitola 31**)

Alebo má šplhať ďalej až na vrchol Veľkej hory, kde rastú černice? (**Kapitola 25**)

Kapitola 6

Kde niekto varí polievku

Všetci súhlasili s ľavou labkou, a tak sa tým smerom vydal celý rarášok. Pár kamienkov tu, pár kamienkov tam, a malý rarášok dorazil na čudessné miesto. Žil tam obrovitánsky hrniec a pod ním plápolal oheň.

„Neškvarí ti to chvostík?“ spýtal sa rarášok hrnca.

„Ja žiadny chvostík nemám, som bez chvostíka,“ odvetil hrniec.

„A neškvarí ti to teda bezchvostík?“ spýtal sa rarášok znova.

„Škvarí, ale tak sa varí polievka,“ odvetil hrniec.

Vedľa hrnca žil trpaslík menom Dlhonos. Miešal a varil a varil a miešal. Trpaslík mal čudessný modrý klobúk a čudessnú nemodrú briadku. Dlhonos si niečo brblal, dudral a mrmlal:

„Len kúštik chleba, áno, áno, len kúštik chleba, áno, áno...“

„Haló! Čo to robíš?“ spýtal sa rarášok. Raro počul, že sa má vždy opýtať: „Čo to robíš?“, aj keď oči vidia, čo sa robí.

„Varím polievku, áno?“ odpovedal trpaslík. „Pridal som šišky, áno, kamene, áno, a vodu a soľ a čierne korenie, áno, áno, áno.“

„Tak prečo ju teda ešte stále varíš?“ vyzvedal rarášok.

„Stačí len kúštik chleba a vznikne z toho znamenitá kúzelná polievka. To si budem oblizovať ruky, áno?“ Trpaslík neustále miešal veľkou drevenou lyžicou.

Rarášok ešte nikdy nemal znamenitú kúzelnú polievku, a tak premýšľal, čo to asi znamená. Raro nemal ruky, len labky, ale vedel, že je neslušné si ich oblizovať, či už sú to ruky alebo labky.

„A kedy bude tá polievka hotová?“ spýtal sa.

„Ak nájdem kúštik chleba, uvarím ju hneď zajtra ráno, áno?“ odpovedal trpaslík.

Raro mal vo svojom batôžku kúsok starého chleba a mohol ho Dlhonosovi dať, aby mu s polievkou pomohol. Lenže keď labka siahla do batôžka, raráškovu bruško vyrieklo: „Som hladné a chcem ten chlieb.“

Čo teraz? Čo rarášok urobí?

Raro počúvne bruško, schová chlieb do batôžka a trpaslíkovi ho nedá.

(Kapitola 8)

Alebo Raro počúvne labku a dá trpaslíkovi kúsok chleba, aby mu pomohol. (Kapitola 11)

↻ Kapitola 7 ↻

Kde žije rarášok, ktorý nie je raráškom

Raro šiel doprava, ešte viac doprava a tak veľmi doprava, až sa ocitol vľavo, kde žilo podzemné jazero. A v tom podzemnom jazere žilo stvorenie menom Chlpáčik. Chlpáčik mal chlpaté ušká, chlpaté brucho a chlpatý chvost. Popravde vyzeral skoro ako rarášok, ale rarášok to nebol.

„Prepáč, ale ty si rarášok?“ spýtal sa ho Raro.

„Nie,“ odpovedal ten nerarášok. „Som malý jaskynný gríbeľ,“ dodal malý jaskynný gríbeľ a vystrčil svoje chlpaté brucho.

„Hm,“ zahmkal Raro a poškrabkal sa na hlave, aj keď ho vôbec nesvrbela.

„ŠKVŔK-ŠKVŔ-ŠKVŔK-ŠKVŔK-ŠKVŔ!“ zaspievalo gríbeľovo chlpaté brucho.

„Páni!“ zvolalo Rarovo bruško. „Ešte som nepočulo nič také hlasité!“

„Bruchá gríbeľov sú známe tým, že sú to najhladnejšie bruchá na svete,“ povedal Chlpáčik. „A tiež sú tie najhlasnejšie.“

„To snáď nie!“ ozval sa Raro. „Vždy som si myslel, že ten najväčší hlad na svete majú raráškovia.“

„To je pravda,“ pridal sa Rarov chvostík.

„Čo sa pletieš do hádky medzi bruškami?“ zamiešal sa do debaty chlpatý chvost gríbeľa.

Nasledovala veľká škriepka, z ktorej rýchlo vyšlo najavo, že rarášok má hlad, gríbeľ má hlad, brucho má hlad, bruško má hlad, chlpatý ňufáčik má hlad a nie-tak-chlpatý ňufáčik má hlad... jednoducho všetci mali hlad!

Raro mal vo svojom batôžku kúsok starého chleba a mohol ho gríbeľovi dať. Lenže keď labka siahla do batôžka, bruško vyrieklo: „Som hladné a chcem ten chlieb.“

A čo teraz? Čo rarášok urobí?

Raro počúvne bruško, schová chlieb do batôžka a gríbeľovi ho nedá.

(Kapitola 8)

Alebo Raro počúvne labku a dá chlieb gríbeľovi, aby sa jeho chlpaté brucho najedlo. **(Kapitola 9)**

Kapitola 8

V ktorej chlieb uteká

Bruško povedalo labke, aby schovala chlieb do batôžka, a tak ho spolu schovali a nikomu ho nedali. Len o malý okamih neskôr už raráškové labky nechceli zostať na mieste.

„Dovidenia, ponáhľam sa,“ povedal Raro, pretože počul, že vtedy sa človek ponáhľal najviac, keď vlastne ani nevie kam.

A tak sa ponáhľal. Ponáhľal sa tak veľmi, že jeho chvostík sotva stíhal za ním. Rarov náhliaci sa ňufáčik vkĺzol do diery a krátko potom do nej vkĺzol aj celý náhliaci sa Raro. Vnútro diery bolo veľmi úzke. Hebká srst sa mu zachytávala tu i tam a labky sa mu zasekávali tam i tu. Raro sa zastavil, aby si oddýchol a bruško rieklo: „Škvrk-škvrk.“

Jedna z labiek sa natiahla do batôžka po chlieb, lenže jeden z kameňov do nej vrazil, lebo v diere bolo veľmi tesno. Boľavá labka chlieb pustila. A len čo chlieb zistil, že je voľný, skotúľal sa dierou dolu a zmizol Rarovi z dohľadu.

„Škvrk-škvrk,“ rieklo bruško tak naštvane, ako to dokážu len brušká, keď sú hladné.

Hladný a smutný malý rarášok sa vyškriabal s námahou z diery von. Na niekoľkých miestach mu chýbali chlčky jeho hebkej srsti. Cesta pokračovala nahor. Lenže iná cesta pokračovala dolu. Raro bol zmätený, pretože si nebol istý, čo je nahor a čo je dolu.

Vtom zahliadol netopiera. Ten bol zabalený do čiernej deky a spal dolu hlavou.

„Prepáčte,“ povedal rarášok, pretože keď nevedel, čo má povedať, často povedal „prepáčte“. „Mohli by ste mi povedať, kadiaľ sa ide k čarovným hubám?“

Netopier sa zobudil a zamyslel sa.

„Tie sú cestou nahor,“ povedal netopier. „Nie, vlastne keď nad tým tak premýšľam – a netopiere veľmi radi premýšľajú, preto aj visia dolu hlavou – moje nahor je tvoje dolu a moje dolu je tvoje nahor.“

Raro bol znova úplne zmätený.

„Objasním ti to,“ vysvetľoval netopier. „Postav sa na hlavu.“

Tak sa malý rarášok postavil na hlavu a zrazu to pochopil. Z ničoho nič sa z nahor stalo dolu a z dolu nahor. A keď sa opäť postavil hlavou nahor, nahor a dolu si zas a znova vymenili svoje miesta. Lenže teraz už bolo všetko tak veľmi popletené, že ani nahor a dolu nevedeli, či sú nahor alebo dolu.

Kam sa má Raro vydať?

Nahor. (**Kapitola 12**)

Alebo dolu. (**Kapitola 13**)

Kapitola 9

Ktorú niekto vykopal práve tu

Labka siahla do batôžka, vytiahla chlieb a podala ho gríbl'ovej labke. „Čo je to?“ spýtal sa Chlpáčik. „Takú vec som tu v jaskyni ešte nevidel.“

„Počuj, ak to nechce, ja si to vezmem,“ ozvalo sa Rarovo bruško, ale labka ho ihneď zahriakla.

„No... je to taká tá vec, ktorej sa hovorí... chlieb,“ vysvetľoval Raro.

„Chlieb?“ zopakoval Chlpáčik.

„Je sa to,“ povedal Rarov ňufáčik.

Bruško chcelo ešte niečo dodať, ale tušilo, že by bolo zase okríknuté, a tak radšej mlčalo.

Slovo je zvláštna vec, pomyslel si rarášok. Keď ho nepoznáš, akoby nebolo ničím, zatiaľ čo tá vec stále zostáva tou vecou, aj bez tých slov.

Malý gríbel si vzal chlieb, ochutnal ho, ochutnal ho ešte trochu, a ako ho tak ochutnával, akosi sa stalo to, že ho zjedol celý. Jeho brucho si potom spievalo veselú pesničku:

Som brucho guľaté, veľké a aj chlpaté.

Myslia si, že jem za dvoch, no zmestí sa do mňa aj hroch.

Brucho spievalo a gríbel tancoval. Mal jeden veľmi zvláštny tanec, ktorému sa hovorilo „zvláštny tanec malého jaskynného gríbla“. Chlpáčik poskakoval po kameňoch, točil sa dookola, kotúľal sa cez ňufáčik a nakon sa postavil na špičku svojho chvosta!

Keď ho Raro videl tancovať, začal tancovať aj on. A s ním aj jeho bruško, aj keď žiadny chlieb nedostalo. Bolo to totiž veľmi hudobné bruško, hoci najčastejšie spievalo práve vtedy, keď malo hlad.

„Pod' za mnou!“ mávol gríbel a skočil do diery.

„Lenže ja hľadám čarovné huby,“ povedal Raro.

„Aha, tak tie sú tam,“ vykukol Chlpáčik z diery a ukázal do chodby. „Ale či už sú čarovné, alebo nie, sú nudné. Pod' radšej za mnou, niečo ti ukážem.“

„Čo také?“ spýtal sa Raro.

„Tobogan! Vykopal som ho sám a vedie dolu a dolu, až k pokladu!“

Rarášok ale začínal pociťovať veľký hlad, a tak premýšľal, čo urobí:

Pôjde sa pozrieť na tobogan a na poklad. **(Kapitola 14)**

Alebo bude ďalej hľadať chutné čarovné huby. **(Kapitola 13)**

Kapitola 10

Ktorá je väčšia ako ostatné kapitoly

Rarášok šiel s obrom a obor mal z toho veľkú radosť. „Prečo so sebou nesieš ten veľký kameň?“ spýtal sa rarášok, pretože bol zvedavý a otázku „prečo“ mal veľmi rád.

„Pretože som veľký,“ odpovedal obor. „A potrebujem jedlo na veľkú zimu.“

Raro ešte v živote zimu nevidel. Ale ak bola taká veľká, určite ju uvidí, keď príde. Len si nebol istý, či sa taká veľká zima zmestí do jeho malej jamky.

Obor kráčal pomaly, pretože kameň nevedel chodiť sám a obor ho musel niesť.

„Ponesieme ten kameň spolu,“ navrhol rarášok, pretože mu chcel pomôcť.

„Ale je to veľký kameň a ty si len malý rarášok,“ odvetil obor. „Nedokážeš mi pomôcť.“

Ale obor netušil, že nezáleží na tom, aký si malý, vždy dokážeš pomôcť, ak to naozaj chceš. A presne tak tomu bolo aj teraz. Malý rarášok vypil kúzelnú polievku, ktorú dostal od trpaslíka, a z ničoho nič sa z neho stal VEĽKÝ RARÁŠOK. Veľký, preveliký, ešte väčší než obor. Možno dokonca väčší ako zima. Mal veľký ňufák, veľké labky a veľké srdce. Priviazal kameň k svojmu chvostu a začal ho ťahať jaskyňou.

Tak prišli až k obrovmu brlohu. A stali sa veľkými priateľmi, pretože boli obaja veľkí a obaja boli priatelia.

„Veľmi ti ďakujem! Teraz budem mať poriadny kus jedla na zimu,“ zara-
doval sa obor. „Nechceš si dať so mnou pár kameňov?“

„Lenže ja neviem, ako sa kamene jedia,“ priznal rarášok.

„Je to ľahké,“ povedal obor. „Teraz si taký veľký, že stačí, ak si nabrúsiš zuby a môžeš chrúmať kamene jedna radosť.“

A tak to rarášok urobil. Nabrúsil si zuby brúsikom na zuby a schrúmal pár kameňov. Neboli také dobré ako maliny alebo černice, ale bruško už nemalo hlad. A vtedy malý rarášok, z ktorého sa stal veľký rarášok, pochopil, že aj keby musel jesť kamene, to najdôležitejšie je mať veľké srdce.

Koniec

*A nezabudnite, že kamene môžu jesť len veľkí obri, a nie deti!
Ak sa ti dobrodružstvo páčilo, môžeš začať znova. Uvidíš, aké ďalšie
príhody Rara ešte čakajú.*

Kapitola 11

Kde je polievka predsa len hotová

Labka zahriakla bruško, že má stále hlad, a bruško stíchlo. Raro vytiahol chlieb z batôžka a dal ho trpaslíkovi, čím trpaslíkovi urobil veľkú radosť! A keď mal radosť trpaslík, mal radosť aj Raro. A hrejivú radosť malo aj bruško, aj keď žiadny chlieb nedostalo.

Trpaslík rozmrvil chlieb na malé omrvinky a nasypal ich do kotlíka. Zrazu sa polievka sfarbila doľalova, potom dozelená a nakoniec dočervena.

„Kúzelná polievka, že áno? Kúzelná polievka, no áno!“ vykrikoval radosťne trpaslík.

„Kúzelná polievka! Kúzelná polievka!“ volal hrniec.

„Hurá!“ vykrikoval rarášok.

Trpaslík vzal prázdny téglik od jogurtu a nalial do neho trocha polievky. Potom ho podal Rarovi.

„Keď túto polievku zješ, vyrastieš a budeš veľmi veľký, áno?“ vysvetľoval trpaslík. „A keď budeš chcieť byť malý, jednoducho urobíš opak, áno?“

„Urobím opak? Ako?“ spýtal sa rarášok, lebo mu to nedávalo zmysel.

„Nejedz ju, ale vylej ju, a budeš malý, áno, áno.“

Raro sa veľmi chcel stať veľkým, pretože veľkí raráškovia nemuseli chodiť spať tak skoro ako on. Ale potom sa na chvíľu zamyslel a usúdil, že ešte nie je čas na spánok, a tak polievku nezjedol a šiel ďalej.

Po ceste narazil na kamenného obra, ktorý niesol na chrbte obrovský balvan omotaný lanami.

„Ahoj!“ pozdravil Raro a obor sa usmial, lebo obri majú radi, keď ich niekto pozdraví.

„Ahoj!“ zahrmel obor. „Nechceš ísť so mnou a stať sa mojím veľkým kamarátom?“

„No, to by som mohol,“ povedal Raro, „ale hľadám čarovné huby kvôli zime.“

„Čarovné huby sú tam, za tou dierou,“ ukázal obor. „Ale ja idem opačným smerom. Radšej pod so mnou.“

Čo má Raro urobiť?

Ísť s obrom. (**Kapitola 10**)

Ísť ďalej za čarovnými hubami. (**Kapitola 13**)

Kapitola 12

Kde sa Slniečko s Rarom hrá na schovávačku

Takže ak je nahor dolu a dolu nahor..., dumal rarášok. Lenže z takeho premýšľania sa mu začal točiť celý svet, a tak radšej ďalej kráčal bez premýšľania.

I tak sa však Rarovi zdalo, že čím viac sa snaží nepremýšľať, tým viac mu niektoré myšlienky samy naskakujú do hlavy. *To sú ale zvláštne veci, tie myšlienky, pomyslel si. Máš pocit, ako keby tu ani neboli, ale aj tak sa ich nezbavíš.*

Labky šplhali do kopca a chvostík im pomáhal, pričom noštek si užíval akýsi krajší vzduch. Čím vyššie noštek stúpал, tým bol vzduch príjemnejší, až bol taký krásny, že jaskyňa sa skončila a rarášok sa ocitol vonku.

A zima von asi ešte neprišla. Všetko bolo rovnaké ako predtým, iba slniečko svietilo prijasno. Malý rarášok zažmúril oči a Slniečko povedalo:

„Zahrajme sa na schovávačku!“

„Áno!“ súhlasil rarášok. „Jeden, dva, osem!“ počítal. „Schovaný, neschovaný, idem!“

Raro otvoril oči a uvidel, že Slniečko sa schovalo za oblak.

A nech už hľadal ako hľadal, Slniečko nájsť nedokázal. Hľadanie ho tak pohltilo, že namiesto Slniečka našiel hrušku. Alebo vlastne tá hruška našla jeho, pretože spadla priamo na jeho chlpatú raráščiu hlavu a trafila ho do jeho malých rožtekov.

„Au!“ zakvílili rožteky.

Raro sa pozrel nahor a uvidel ten najväčší hruškový strom, aký kedy v živote videl, i keď predtým žiadny iný hruškový strom ešte nikdy nevidel. Dokonca aj Slniečko vykuklo spoza mraku, aby sa naň pozrelo, aj keď to už videlo mnoho iných hruškových stromov.

A keď sa Rarove malé zúbky zahryzli do hrušky a jeho jazýček ju ochutnal, zistil, že je to tá najsladšia hruška, akú kedy jedol, i keď predtým žiadnu inú hrušku ešte nikdy nejedol. A vtedy pochopil, že nemusí byť vždy zlé vydať sa zlou cestou. Môžeš hľadať huby a namiesto nich nájsť hrušky a tie hrušky môžu byť ešte sladšie než huby.

Koniec

Ak sa ti dobrodružstvo páčilo, môžeš začať znova. Uvidíš, aké ďalšie príhody Rara ešte čakajú.

Kapitola 13

Kde žijú huby, ktoré nie sú jedovaté

Raro šiel dolu a dolu a prestrčil sa cez malú dieru. Za tou malou dierou bola veľká diera a za veľkou opäť ďalšia malá. A tak malý rarášok prešiel cez mnoho dier, až bol z toho úplne popletený, ktorá diera je malá a ktorá veľká. Všimol si, že veľká diera je veľká len vtedy, keď najskôr prejdeš cez nejakú malú.

Nakoniec Raro vošiel do rozľahlého priestoru, kde žili huby. Len čo ich uvidel, hneď spoznal, že to nie sú obyčajné huby, ale čarovné. Niektoré boli fialové s bielymi trojuholníkmi, ďalšie zelené s modrými štvorčkami a iné oranžové a pruhované.

Labky po nich skočili a chvostík sa vrtel sem a tam, ale Raro k nim poďiel a zarazil sa. Počul totiž, že nemá jesť huby, ak nevie, či sú jedovaté alebo nie. A tak sa spýtal: „Huby, nie ste jedovaté?“

„Nie,“ odpovedali oranžové pruhované huby.

„Ani my nie,“ odpovedali fialové huby s bielymi trojuholníkmi.

„A my sme tie najviac nejedovaté zo všetkých,“ povedali tie zelené s modrými štvorčkami.

Raro premýšľal, ktoré z nich má ochutnať ako prvé, a jeho bruško naliehalo, aby zjedol všetky naraz. Ale také už bruško býva. Vždy chce zjesť toho viac, než sa do neho vojde. Lenže keby zjedol najskôr oranžové pruhované huby, mohli by sa fialové s bielymi trojuholníkmi uraziť. A keby zjedol tie, mohli by sa uraziť tie zvyšné.

Čo si myslíš ty? Ktoré by mal Raro ochutnať ako prvé?

Nakoniec sa rarášok rozhodol a statočne si doprial veľký hryz. Chutili úplne rovnako ako obyčajné huby, ale raráškove rožteky ihneď spoznali, že sú čarovné. Boli veľmi, veľmi čarovné, pretože na to, aby sa k nim Raro dostal, musel zažiť nádherné dobrodružstvo a naučil sa pri ňom mnoho vecí. A vtedy rarášok pochopil, že aj obyčajné huby sa môžu stať čarovnými, ak je čarovná aj cesta k nim.

Koniec

Ak sa ti dobrodružstvo páčilo, môžeš začať znova. Uvidíš, aké ďalšie príhody Rara ešte čakajú.

Kapitola 14

Kde chvostík zistí, že sa nerád šmýka

„Kop za mnou!“ zavolať Chlpáčik a vliezol priamo do diery. Lenže raráškov chvostík už sa do žiadnych ďalších dier strkať nechcel: „No jasné, len čo rarášok uvidí dieru, hop, a je vo vnútri. Nedá sa to snád inak?“

Chvostík sa najväčšmi obával toho, že predtým než vojdeš do diery, nevidíš, čo v nej je. A môže v nej byť čokoľvek. A toto čokoľvek môže zbožňovať chuť chvostíkov.

„Tak pod' už,“ pobádal ho Raro. „Ideme sa šmýkať!“

Rarášok nečakal, čo mu chvostík odvetí, a rýchlo sa spustil do diery. Dážď v tuneli vytvoril báječný tobogan. Bol tak bá-bá-báječný, až sa chvostík začal bá-bá-báť. Ale rarášok sa náramne bavil. Šmýkal sa, šmýkal a šmýkal, až sa šmýkať prestal, pretože šmýkačka sa skončila. Malý rarášok žuchol priamo na poklad. A chvostík žuchol hneď za ním.

„Páni!“ skríkol malý gríbeľ. „Páči sa ti ten tobogan?“

„Je strašne skvelý!“ odpovedal rarášok.

„Áno, je úplne strašš-ný,“ zakoktal chvostík.

Rarášok si poklad detailne prezrel. Bolo tam mnoho lesklých mincí, trblietavých kameňov a iných jagavých a blyštavých vecí.

„Áno, je to veľmi krásne,“ súhlasili očičká.

Vtom ale bruško pripomenulo, že je hladné.

„A ktorá z tých ligotavých vecí je najchutnejšia?“ spýtal sa rarášok.

„Najchutnejšia?“ začudoval sa malý gríbeľ. „Nie sú na jedenie.“

Raro tomu nerozumel. Nie sú na jedenie? V jaskyni okolo neho boli samé lesklé poháre a misky. Načo by teda boli?

Skúsil zjesť nejaké trblietavé červené veci, ktoré sa podobali na maliny, ale maliny to neboli. Skúsil aj nejaké trblietavé modré veci, ktoré vyzerali ako čučoriedky, ale čučoriedky to neboli. A ochutnal ešte mnoho iných vecí, ktoré by sa ochutnávať nemali.

A vtedy zistil, že poklad je niečo, čo sa veľmi trblieta a ligoce, ale inak je úplne nanič. A usúdil, že ten kto nazhromaždil taký obrovský poklad, musel mať veľmi veľké oči, ale veľmi malé bruško.

Potom sa s Chlpáčikom dostali von z jaskyne a našli záhradu plnú sladkých paradajok, ale to už je celkom iný príbeh.

Koniec

Ak sa ti dobrodružstvo páčilo, môžeš začať znova. Uvidíš, aké ďalšie príhody Rara ešte čakajú.

Kapitola 25

Ktorá je úplne šialená a má huňatý chvostík

Za každým, keď Raro zbadal smerovník, sa rozhodol, že je na ňom napísané „Lesná spevácka súťaž“. Vždy však zakrátko zistil, že sa tam písalo skôr niečo ako „Pozor, padajúce žaby“ či „Nízko lietajúce bociany“ alebo niečo úplne iné, čo nemalo nič spoločné so žabami, bocianmi ani s pesničkami. Tak či onak, jazvec, ktorý tie cedule písal, bol jediným zvieratom v lese, ktoré ich vedelo aj prečítať.

Labky si svižne poskakovali po skalách, keď tu zrazu očičká zahliadli niekoho prichádzať. Ten niekto bol ryšavý a volal sa Prefíkaná Líška. Všetci si mysleli, že Prefíkaná Líška je veľmi múdra a náramne bystrá, ale v skutočnosti bola iba šialená. Nosila farebnú vestičku, ktorú si kúpila v bazárik u pani nutrie. A pomocou borovicovej šišky si načechrala svoju líščiu srst.

„Dobrý deň, Prefíkaná Líška,“ pozdravil ju rarášok.

„Ej, zdravím ťa. Nech je tvoje zdravie zdravé a nech sa z toho zdravia neuzdravíš,“ pozdravila ho líška.

Raro jej vôbec nerozumel. Chvíľu premýšľal, čo by mal teraz asi povedať, a keďže mu nič vhodné nenapadlo, spýtal sa: „A ako sa máte?“ Počul totiž, že keď nevie, čo by mal povedať, mal by sa spýtať „Ako sa máte?“.

„Ej, dobre, dobre,“ odvetila Prefíkaná Líška. „Dobrejšie, najdobrejšie, keď je dobrý deň dobrý!“

Táto líška bola veľmi múdra. Alebo veľmi šialená. V každom prípade jej rarášok nerozumel a chcel pokračovať vo svojej ceste. Ale vyzeralo to tak, že líška by sa chcela ešte rozprávať.

„Pod' so mnou na prekrásnu súťaž krásy, kde budú samé prekrásne krásy.“

A po tom, čo to vyriekla, sa otočila tak, aby Rarovi celkom „náhodou“ ukázala stužku, ktorú mala uviazanú na svojom huňatom chvostíku.

Čo teraz?

Mal by Raro ísť so šialenou Prefíkanou Líškou na súťaž krásy? **(Kapitola 27)**

Alebo by mal vyšplhať ešte o kúsok vyššie a hľadať černice? **(Kapitola 28)**

Kapitola 26

Kde súťaž slávnostne otvorila, aj keď ani nebola zatvorená

Pozri sa, Líška, hrebienok na tvoju srst',“ povedal Raro. „Ej, hrebienok, ktorým hravo prehrabnem svoje chlípky?“ zaradovala sa Prefíkaná Líška. Vzala si hrebienok, otočila ho úplne naopak a namiesto česania si ním začala uhládzať srst'.

„Vyhlasujem, že táto súťaž je slávnostne otvorená!“ oznámilo morské prasiatko, ktoré nebolo ani prasiatko a ani nepochádzalo z mora.

Raro premýšľal, ako môže byť súťaž slávnostne otvorená. Ved' sa konala na otvorenom priestranstve už od začiatku. A nikto ju predtým predsa nezavrel. Dupočul sa len to, že niektoré súťaže sa zatvárajú, keď začne pršať.

Súťažiaci začali postupne prichádzať vpred.

Najskôr predstúpili tri slepé myšky, ktoré vyzerali úplne rovnako. Začali sa hádať, ktorá z nich je tá najkrajšia. Potom prišli dva vyplznuté pávy, ktoré boli presvedčené, že sú nesmierne krásne, lebo im to stále opakovali od čias, keď boli ešte malými pávčatami. A prišlo aj mnoho iných zvierat. Dokonca aj jedno také, ktoré samo nevedelo, čo za zviera by vlastne malo byť.

Nakoniec prišiel rad na líšku. Prefíkaná Líška pomaly predstúpila pred všetkých, pritiahla si vestičku, ktorej už dávno chýbali gombíky, a hlboko sa uklonila.

„Zdravím vás zdravým pozdravom a krásnu piruetu venujem vám tu!“ riekla líška a zatočila sa tak, aby všetci celkom „náhodou“ uvideli stužku, ktorú mala uviazanú na svojom huňatom chvostíku.

„Áno, ďakujeme, Prefíkaná Líška,“ poďakoval rozhodca Koník. „Teraz sa môžeš posadiť späť na svoj chvostík.“

Čoskoro vystúpili všetky ostatné zvieratá, okrem raráščieho dievčatka. Koník zaerdžal a vyhlásil víťaza. V kategórii o najkrajšiu líšku vyhrala... jediná líška v celej súťaži.

Tá múdra, šialená líška prekypovala radosťou. Vyskočila na pódium, aby si prevzala svoju odmenu – obrovitánsku misu malín, ktorú neskôr priniesla k Rarovi.

„Podme ich zjesť spolu,“ povedala úplne obyčajne a zrozumiteľne, čím všetkých prekvapila.

A vtedy Raro pochopil, že líšky nie sú krásne kvôli súťažiam. A že vôbec nezáleží na tom, či máš srst' učesanú, alebo nie. Najdôležitejšie je, že keď dostaneš maliny, podeliš sa o ne s tým, kto ti požičal hrebienok.

Koniec

Ak sa ti dobrodružstvo páčilo, môžeš začať znova. Uvidíš, aké ďalšie príhody Rara ešte čakajú.

Kapitola 27

Kde Rara čaká niečo nečakané

Rarášok pokojne kráčal vedľa líšky, ktorá okolo neho ustavične pobehovala, naháňala sa za vlastným chvostom a pýtala sa ho, či je dosť krásna. Raro nevedel, aký krásny je ten, kto je „dosť krásny“, ale i tak odpovedal „áno“, lebo sa mu páčili jej špicaté ušká.

Kedykoľvek líška zočila mláku, premerala si svoj odraz, prebehla zas sem a tam a vrátila sa k raráškovi s otázkou: „Je moje chudučké telíčko dosť chudé?“

Raro nevedel, aký chudý je ten, kto je „dosť chudý“, ale i tak odpovedal „áno“, lebo sa mu páčili jej špicaté ušká.

A tak spolu prišli na šíru lúku, kde už bolo zhromaždených mnoho zvierat. Vysoko nad nimi sa týčil nápis, ktorý možno hovoril „Súťaž krásy“. A možno aj nie. To by s istotou vedel iba jazvec a ten tam práve nebol.

„Ej, viete si predstaviť, aké predstavenie to bude, keď sa predstavíme? Len si to predstavte!“ hlásala líška na všetky strany.

Nikto jej nerozumel, a tak si všetci mysleli, že musí byť veľmi múdra.

A práve vtedy si Raro všimol niečo, čo si ešte nikdy predtým nevšimol – rarášcie dievčatko! Áno, skutočne. Raro si ho pozorne prezrel, malo labky a ňufáčik, ale taktiež chvostík, rožteky a ušká. Nebolo pochyb. Rarášcie dievčatko! A v uškách malo náušničky a na labkách náramky, takže tomu určite bolo tak.

Bolo aj tým najkrajším raráškom, akého kedy Raro stretol. Ak, samozrejme, nepočítame samotného Rara. Ona túto súťaž určite vyhrá. Rarovi bolo trochu ľúto líšky, ktorá tak veľmi dúfala, že zvíťazí.

Keď oznámili, že je čas, aby súťažiaci prišli na pódium, Raro si spomenul, že má vo svojom batôžku malý hrebienok. Keby sa poponáhľal a dal ho líške, aby si učesala srst', mohla by tú súťaž vyhrať.

Už-už sa k nej chcel rozbehnúť, ale opäť si spomenul na rarášcie dievčatko. Bolo predsa také krásne. Nemal by ten hrebienok dať radšej jej?

Komu má dať Raro hrebienok?

Prefíkanej Líške? (**Kapitola 26**)

Alebo rarášciemu dievčatku? (**Kapitola 32**)

Kapitola 28

Kde je jedlo všade navôkol

Raráškove labky šplhali a šplhali, keď tu zrazu dostali rožteky chuť si zatancovať. Začali teda tancovať. Keď tancovali rožteky, roztancovali sa aj ušká a očičká a čoskoro tancoval už celý rarášok. A vtedy zistil, že labkám sa šplhá oveľa lepšie, keď pritom tancujú. A tak Raro šplhal a tancoval a tancoval a šplhal, až dorazil na miesto, kde žil veľký strom.

„Ahoj, strom,“ pozdravil rarášok.

„Ahoj, rarášok,“ ozvalo sa niekoľko hlások, ktoré nepatrili stromu.

Z konárov na neho vykúkalo niekoľko malých sovičiek. Na konári vľavo sedeli tri sovičky, ale Raro si stále pletol ľavú a pravú stranu a do troch ani nevedel počítať. Na pravom konári sedela jedna sovička. Tú Raro spočítať zvládol.

„Prečo ideš tadiaľto?“ spýtali sa tri sovičky.

„Nejdeš náhodou tadiaľ?“ spýtala sa jedna sovička.

Malý rarášok bol zmätený.

„Lenže tadiaľto nie je tadiaľ,“ vysvetľovali tri sovičky.

„Ale tadiaľ je predsa tadiaľ,“ pridala sa jedna sovička.

„No... ja vlastne iba hľadám jedlo,“ vysvetľoval rarášok.

„Aha! Jedlo je tadiaľto,“ riekli tri sovičky.

„Tadiaľ je jedlo,“ povedala jedna sovička.

„To je teda jedlo všade?“ spýtal sa ešte zmätenejší Raro.

„Nie, tadiaľto,“ povedali tie tri.

„Tadiaľ,“ zahúkala tá jedna.

Zakrátko sa všetky sovičky začali hádať a poletovali sem a tam. A rarášok už sa nevyznal v tom, ktorá sovička je tá jedna a ktorá nie je. Nakoniec si sadli dve na ľavý konár a dve na pravý. Raro mal z toho veľkú radosť, pretože teraz už ich dokázal zrútať, i keď ešte stále nevedel, ktorý konár je ľavý a ktorý pravý. Sovičky sa utíšili.

„Takže to jedlo...“ pripomenul im Raro.

„Zdá sa, mladý pán, že došlo k zámene,“ povedala tá sovička, ktorá už nebola iba jedna. „Jedlo je ako tadiaľto, tak aj tadiaľ!“

„Takže jedlo je všade!“ vyhrkol rarášok.

„Nie,“ vysvetľovala sovička, „iba tadiaľ a tadiaľto. Tadiaľto sú černice a tadiaľ lieskovce.“

Raro nechápal, ako môže byť tadiaľ a tadiaľto niečo iné ako všade, ale hlavné bolo to, že jedlo je blízko.

Kam sa má Raro vydať?

Tadiaľto za černicami. (**Kapitola 35**)

Alebo tadiaľ za lieskovcami. (**Kapitola 36**)

Kapitola 29

Ktorá je veľká a veľmi dobrá

Rarášok kráčal ďalej po cestičkách a vetvičkách, cez krovie a trnie, cez húštie a chrastie. Napokon Rarove labky začali uvažovať nad tým, či nestratili cestu. V skutočnosti to však bola cesta, ktorá stratila labky, a aby toho nebolo málo ich aj poplietla, pretože sa odrazu rozdvajila.

Raro raz počul, že keď stále zabáčaš vľavo, nakoniec dorazíš vpravo. A keď stále zabáčaš vpravo, dorazíš... no, asi niekam inam.

Zrazu ušká začuli v lese ťažké kroky. Vetvy praskali a kríky šuchotali pri zvukoch tých krokov. Blížili sa priamo sem. Chvostík sa pripravil na útek. Ale o malú chvíľu z lesa vyšiel Veľký dobrý vlk. Bol trochu nemotorný a keď kráčal po horách, počuli ho všetci a všade. A keď sa snažil chodiť opatrne, počuli ho všetci všade ešte viac.

„Dobrý deň, malý rarášok,“ riekol vlk svojím najzdvorilejším hlasom, ktorý zarachotil po celej hore a vyplašil vtáčiky zo stromov.

„Ále dobrý deň, strýčko Vlk,“ pozdravil Raro.

„Veľmi sa ospravedlňujem, že vás zdržiam na vašej ceste,“ začal vlk. „Len mi tak napadlo, že ste sa možno stratili. Akurát nedávno sa v horách stratilo jedno dievčatko a ja som mu musel ukázať cestu k zámku jej babičky. V poslednej dobe sa tu v horách stráca tak veľa tvorov. Stačí, že niekto prejde okolo a paf, je stratený. Budem musieť poprosiť pána Jazveca, aby postavil ďalšie cedule.“

„Áno,“ súhlasil Raro. „Ja som hľadal černice...“

„Ach, černice,“ zasnTimer sa Veľký dobrý vlk, ktorý nikdy v živote nejedol mäso. „Cesta k černiciam vedie tadiaľ,“ ukázal tamtým smerom.

„Ale potom som uvidel cedulu s nápisom ‚Lesná spevácka súťaž,‘“ pokračoval Raro.

„Hm,“ zamyslel sa vlk, „o ničom takom som ešte nepočul. Ale ak tam je ceduľa, tak tam musí byť aj súťaž. Možno by ste mali skúsiť tú druhú cestu.“

Vlk opäť ukázal na cestu a svojou veľkou labou nešikovne zhodil hniezdo z konára. Raro tuho premýšľal, kým vlk opatrne zbieral všetky popadajúce vtáčatka a pustil sa do opravy ich hniezda.

Má sa Raro vybrať za lahodnými černicami? (**Kapitola 35**)

Alebo má ísť druhou cestou na súťaž? (**Kapitola 34**)

↻ Kapitola 30 ↻

Kde Raro nájde Nikoho v dome deda Medveďa

Rarášok si najskôr poriadne prezrel okuliare. Možno nepatrili dedovi Medveďovi, mohli patriť nejakému inému dedovi alebo nejakému inému medveďovi. Napokon sa rozhodol, že dedo Medveď asi bude vedieť, či sú tie okuliare jeho alebo nie.

Raro sa hneď vybral k brlohu deda Medveďa, ktorý sa nachádzal vedľa skunkovej parfumérie. Skunk vyrábala tie najlepšie voňavky v celých horách, ale to už je celkom iná rozprávka.

Raro konečne dorazil k dreveným dverám a zaklopal.

„Je tam niekto?“ zavolať.

„Nie, nikto,“ ozval sa zvnútra rozospatý hlas.

Dedo Medveď asi niekam odišiel. Už-už sa rarášok chystal odísť, ale vtom mu napadlo, že by možno toho pána *Nikoho* mohol poprosiť, aby dal dedovi Medveďovi tie okuliare.

„Nikto, mohol by si vyjsť von?“ spýtal sa rarášok.

„Nie, nemôžem,“ odpovedal hlas. „Mám prácu.“

„Dobre,“ prikývol Raro. „Tak nechám dedovi Medveďovi okuliare pred dverami.“

Rarášok usúdil, že by ešte stále mohol stihnúť súťaž. Chystal sa teda na odchod, no vtom sa dvere otvorili a *Nikto* vyšiel von. Tento pán *Nikto* sa veľmi nápadne podobal na deda Medveďa.

„Prepáč, Raro,“ povedal medveď. „Spím svoj letný spánok.“

Letný spánok deda Medveďa bol úplne rovnaký ako jeho zimný spánok, ale konal sa v lete, a preto sa mu hovorilo letný spánok.

„Len pod' ďalej, pod' ďalej, rob mi na chvíľku spoločnosť. Dáme si čaj a medové koláčiky z mojich zimných zásob.“

„Ja ti neviem, nechcem zmeškať súťaž,“ odvetil Raro.

„Súťaž? Akú súťaž?“ začudoval sa dedo Medveď. O žiadnej súťaži totiž nikdy nepočul.

A tak:

Mal by Raro zostať u deda Medveďa a dať si s ním čaj a medové koláčiky? (**Kapitola 33**)

Alebo by sa mal poponáhľať, aby dorazil včas na súťaž? (**Kapitola 34**)

Kapitola 31

Kde sa znovu nájde pár nájdených vecí

Kým Rarove labky radostne poskakovali cestou na súťaž, Rarovo hrdielko si precvičovalo hlas malou hrdlo-precvičujúcou pesničkou. Znela nasledovne: „Ja som malé hrdielko, hrdielko, hrdielko a precvičujem sa!“

A ako si tak spieval a precvičoval sa, precvičoval sa a spieval, došiel rarášok až k stračím Stratám a nálezom. Straka večne nachádzala stratené veci a hľadala, komu by ich mohla vrátiť. A tak si otvorila Straty a nálezy.

„Dobrý deň, Raro,“ pozdravila ho straka. „Nestratil si prednedávnom niečo?“

Malý rarášok sa zamyslel. Dávno, pradávno, minulú stredu sa stratil v lese. Ale potom sa opäť našiel. Vlastne najskôr našiel svoj chvostík. Ale potom si povedal, že tam, kde je chvostík, musí byť aj rarášok. A naozaj. Zanedlho našiel aj svoje labky, ňufáčik, rožteky a ušká.

„Prečo sa tu tomu hovorí Straty a nálezy?“ spýtal sa rarášok, ktorý sa veľmi rád pýtal prečo.

„Ako to myslíš, prečo?“ divila sa straka. „Tu mám svoje Nálezy,“ povedala, vyskočila na stolík a rozhliadla sa. „A tu sú tvoje Straty,“ ukázala na kopu zbytočných plastových fliaš, prázdnych plechoviek a útržkov papiera.

„Tomu rozumiem,“ súhlasil s ňou rarášok a pokračoval vo vysvetľovaní, „ale prečo im hovoríš Straty, keď si ich našla? Stratené sú predsa len do chvíle, kým ich niekto nájde.“

Straka dlho mlčala, premýšľala, točila sa sem a tam a skackala na jednej nôžke.

„Zdá sa, že máš pravdu, Raro. Budem musieť zísť za jazvecom a poprosiť ho, aby ceduľu prepísal na Nálezy a nálezy,“ uznala straka nakoniec. „Lenže teraz mám oveľa dôležitejšiu prácu. Dedo Medveď stratil svoje okuliare a bez nich nevidí vôbec nič. Je už starý a nevládze prísť až sem, takže mu ich niekto musí zaniest a náš poslíček Korytnáčik je práve na dovolenke pri mori. Nešiel by si ty?“

„Ale ja idem na lesnú spevácku súťaž,“ povedal Raro.

„Súťaž? Akú súťaž?“ spýtala sa straka. O žiadnej súťaži totiž nikdy nepočula.

A tak:

Má Raro ísť na súťaž? (**Kapitola 29**)

Alebo má zaniest okuliare dedovi Medveďovi? (**Kapitola 30**)

Kapitola 32

Kde Raro predsa len zmešká súťaž

Raro opatrne vykročil k raráščiemu dievčatku, ktoré si ho ešte nevšimlo. Labky kráčali potichučky a chvostík sa jemne triasol. Raro bol zvyčajne veľmi urečnený, ale teraz urečnený nebol ani trošku.

Morča oznámilo, že všetci súťažiaci musia vystúpiť na pódium. V tom momente vytiahol Raro zo svojho batôžka hrebienok a ukázal sa raráščiemu dievčatku.

„Pozri, mám hrebienok, keby si sa chcela učesať...“

Raráššie dievčatko sa na neho zadívalo.

„Nie že by si bola strapatá, ale keby si chcela byť pekná...“

Raráššie dievčatko sa na neho dívalo ďalej.

„Nie že by si už teraz nebola pekná, ale vieš, keby si chcela byť ešte krajšia, lebo...“

Raro sa zháčil a bol už celkom popletený. Uvedomil si, že rozprávať sa s raráščimi dievčatkami je veľmi ťažké. Najmä vtedy, keď ti neodpovedajú naspäť.

„Darček? Pre mňa?“ spýtala sa nakoniec s úsmevom.

Rarovi pôvodne ani len nenapadlo, že by jej ten hrebienok dal ako darček. Ale teraz už áno.

„Iste, darček,“ súhlasil. „Kvôli súťaži. Ale ty už musíš ísť na pódium.“

„Ale ja predsa nesúťažím,“ odpovedalo raráššie dievčatko a schovalo si hrebienok do svojho vlastného batôžka.

„Ale ak nebudeš súťažiť, ako môžeš vyhrať?“ začudoval sa Raro.

„Ty si myslíš, že by som vyhrala?“ spýtalo sa dievčatko radostne a vzalo Rarovu labku do svojej labky. Raro mal radosť.

Na pódiu stáli tri slepé myšky, dva vyplznuté pávy a mnoho ďalších zvierat. Dokonca aj jedno také, ktoré samo nevedelo, čo za zviera by vlastne malo byť. Ale Raro im už nevenoval pozornosť. Hľadel na raráššie dievčatko. Aj bruško zabudlo, že je hladné. Bolo celé teplé a hrejivé.

A vtedy Raro pochopil, že najkrajšie zvieratko je to, ktoré je rovnakého druhu ako ty. A súťaže sú pre tie zvieratá, ktoré si o sebe iba myslia, že sú krásne.

Koniec

Ak sa ti dobrodružstvo páčilo, môžeš začať znova. Uvidíš, aké ďalšie príhody Rara ešte čakajú.

Kapitola 33

O medveďoch a medových koláčikoch

Brloh deda Medveďa bol veľmi útulný. Bol taký útulný, že dedo Medveď pri pečení medových koláčikov niekoľko ráz zaspal. Raz takmer strčil do rúry aj svoje vlastné labky.

Neskôr obaja vošli do špajze, kde dedo Medveď našiel veľký pohár medu. Nasadil si okuliare na medveďí nos a ihneď postrehol, že v pohári nie je med, ale kyslá kapusta. Rarovo bruško súhlasilo, že zje koláčiky aj s kyslou kapustou, lebo bolo príliš hladné na to, aby ďalej čakalo.

Keď sa vrátili späť do brloha, dedo Medveď sa pohodlne usadil do hojdacieho kresla a o malú chvíľku začal chrápať tak, ako chrápu iba medvede. Raro zjedol kapustové koláčiky a tiež ho prepadla únava. A tak obaja spali dlho, predlho, možno až celých päť minút, keď Rarov noštek prebudila vôňa lipového čaju.

„Vstávaj, Raro, čaj je hotový,“ ozval sa medveď.

„A nie je horúci?“ spýtal sa Raro. Raz bol na návšteve u lasičky, kde mu horúci čaj obaril jazýček. Odvtedy sa zakaždým pýtal, či to nie je veľmi horúce, dokonca aj keď pil vodu z rieky.

„Je vlažný,“ povedal medveď a zívól si.

Obaja sa posadili k hrnčeku čaju a dlho sa rozprávali o čaji, o lasičkách a o všelijakých ďalších veciach, ktoré vedia len medvede. A medvede vedia veľa vecí, lebo veľa spia a veľa sa im sníva. Potom dedo Medveď vstal a pustil sa do upratovania brlohu.

„Chceš počuť príbeh, Raro?“ spýtal sa dedo Medveď.

„Príbeh, príbeh!“ zaradoval sa Raro, pretože on sám žil v rozprávkovom príbehu a všetky možné príbehy mal veľmi rád.

A tak dedo Medveď začal rozprávať: „Vysoko v horách, hlboko v lese, v malej jamke pri rieke žil malý rarášok.“

Raro si uvedomil, že to je jeho príbeh, a mal z toho veľkú radosť. A tiež pochopil, že život môže byť ako rozprávka, keď niekomu vrátiš stratené okuliare, máš rád hostí a s chuťou zješ aj také dobroty, ako sú kapustové koláčiky. A samozrejme, keď sa aj dobre vyspíš.

Koniec

Ak sa ti dobrodružstvo páčilo, môžeš začať znova. Uvidíš, aké ďalšie príhody Rara ešte čakajú.

Kapitola 34

Súťaž

Raráškovo hrdielko sa práve začalo precvičovať, keď labky povedali, že sú už unavené. Hrdielko sa s labkami začalo hádať, či tam vôbec musia ísť, ale nakoniec rožteky rozhodli, že je dôležité, aby šli, pretože pesničky sú dôležité, súťaže sú dôležitejšie a Rarova pesnička je zo všetkých najdôležitejšia.

A práve keď si začal spievať: „Som raráš...“ sa zarazil, lebo to zbadal. Súťaž! Na lúke sa zhromaždilo mnoho zvierat a kúzelných bytostí a zhovárali sa spolu. Zopár líšok ponúkalo hostom mrkvovú šťavu. Vysoko nad nimi visela krásne napísaná ceduľa s nápisom „Lesná spevácka súťaž“. Alebo ani nie. To by s istotou vedel iba jazvec a ten tam práve nebol.

Raro sa neisto rozhlíadal. Jedna srnka sa hádala s niekoľkými škriatkami. Iná srnka sa nehádala s nikým. Niekoľko mušiek po sebe hlasno pokríkovoalo. Asi všetci diskutovali o tom, kto vyhrá. Raro usúdil, že ostatní už svoje pesničky zaspievali a on prišiel neskoro!

Rožteky prikázali labkám, aby sa rozbehli. Malý rarášok sa predral dopredu pred všetky zvieratá a všetky bytosti. A začal spievať.

Spieval tak krásne ako len vedel, a podľa neho to bolo naozaj krásne. Tú pesničku už poznáš. Môžeš si ju zaspievať spolu s ním:

„Som rarášok, rarášok, rarášok!“

A druhú slohu, ktorá je celkom iná:

„Som Raro, Raro, Raro!“

A tretiu slohu, ktorú ešte nepoznáš:

„Som...“

Práve v tej chvíli jeho pesničku prehlušil búrlivý potlesk. Všetci tleskali. Rarovo bruško sa hrdo vystrčilo vpred a úplne zabudlo na to, aké je hladné. A keď potlesk utíchol, všetci sa opäť vrátili k svojim rozhovorom.

Raro vôbec nechápal, čo sa stalo.

A stalo sa to, že Raro žiadnu súťaž nevyhral, lebo sa žiadna súťaž nekonala. Ukázalo sa totiž, že na ceduli stálo: „Valné zhromaždenie zvieracích obyvateľov hôr“.

A tak z Rara urobili čestného člena svojho spolku a priniesli mu misu plnú ovocia. A vtedy Raro pochopil, že nemusí spievať len vtedy, keď sa koná súťaž. Vlastne sa spieva najlepšie vtedy, keď sa žiadna súťaž nekoná. A súťaže sú v skutočnosti iba nudné miesta, ktorým sa hovorí „valné zhromaždenia“.

Koniec

Ak sa ti dobrodružstvo páčilo, môžeš začať znova. Uvidíš, aké ďalšie príhody Rara ešte čakajú.

Kapitola 35

Ktorá je veľmi pichľavá

Čím vyššie Raro šplhal, tým viac musel šplhať. Bola to veľmi šplhavá cesta až na vrchol hory. Napokon labky priznali, že ďalej už nevládu, a posadili sa, aby si oddýchlí. A ako tam tak Raro sedel na malom pníku, uvedomil si, že už na vrchol vyšplhal. Ďalej sa šplhať nedalo a všetko pod ním sa veľmi zmenšilo. Alebo sa možno Raro iba veľmi zväčšil.

Raro sa začal obzerať po černiciach. Keď on bol na vrchole hory, černice tam museli byť tiež. Očička hľadali dlho, ale žiadne černice nájsť nedokázali. Nato chvostík povedal, že černice vidí, a rarášok zistil, že boli po celý čas hneď vedľa neho, len na chvostíkovej strane.

Raro sa opatrne priblížil. Počul totiž, že černicové kríky sú pichľavé, a tak sa spýtal:

„Ste pichľavé?“

„Áno, sme, pich, pich,“ odpovedali kríky.

„A čo ak sa vás dotknem?“

„Pichneš sa do prsta, pich, pich,“ povedali černicové kríky.

„Tak sa vás teda dotýkať nebudem,“ odvrkol Raro a posadil sa späť.

Pozrel sa na oblaky a premýšľal, či bude pršať. Počul totiž, že vždy, keď sa dívaš na oblaky, musíš premýšľať nad tým, či bude pršať. Čím dlhšie však premýšľal, či bude pršať, tým menej dokázal nemyslieť na černice.

Už to nevydržal a znovu sa ich spýtal: „Takže si nemôžem dať žiadne černice?“

„Samozrejme, že môžeš,“ povedal krík. „Ty si sa len pýtal, či sme pichľavé, pich, pich.“

„A ako sa mám nepopichať?“ spýtal sa rarášok.

„Stačí poprosiť a my ti černice dáme, pich, pich,“ odpovedali kríky.

„Prosím, mohol by som dostať zopár černíc?“ spýtal sa Raro. A potom zjedol černíc toľko, až mal ňufáčik celý špinavý.

A vtedy pochopil, že niekedy stačí o jedlo len poprosiť a aj tie najpichľavejšie kríky sa s tebou podelia, pich, pich.

Koniec

Ak sa ti dobrodružstvo páčilo, môžeš začať znova. Uvidíš, aké ďalšie príhody Rara ešte čakajú.

Kapitola 36

Kde žije veverička, ktorá nie je veverička

Labky sa rozbehli tadiaľ za lieskovými orieškami. A ako tak bežali, vyliezli na pník. Vtom pník vystrčil nožičky a rozbehol sa aj on, s raráškom na chrbte.

„Kam utekáš?“ vyzvedal rarášok.

„Idem navštíviť veveričky,“ odpovedal peň, ktorý rád navštevoval všakovaké zvieratká.

Raro vedel, že kde sú veveričky, tam budú aj lieskovce. Peň bežal päť minút a potom zastal.

„Tu bývajú veveričky?“ spýtal sa ho Raro.

Ťuk! Niečo ho trafilo do hlavy.

„Čo to bolo?“ spýtal sa rarášok a potom ťuk! Trafil ho do hlavy ďalší lieskovec.

Raráškove očičky sa pozreli hore a uvideli malé klokanie mláďa visieť zo stromu.

„Klokan v tomto lese?“ spýtal sa Raro sám seba. „Klokan v tomto lese?“ spýtal sa sám seba aj autor tejto rozprávky. Potom si ale obaja uvedomili, že malé klokanie mláďa vôbec netušilo, že je klokanie mláďa, keď povedalo: „Pozri na môj veveričí chvostík!“ a ukázalo svoj klokaní chvostík.

Raro bol však rodený chvostár, jeho chvost sa v chvostoch skutočne vyznal. „Toto nie je veveričí chvostík,“ povedal jeho chvostík. „Poznám veľa chvostíkov a tento chvostík nie je... taký chvostík.“

„Ale ja som taký!“ bránil sa klokaní chvostík.

Vypukla veľká pomotaná hádka chvostíkov a ako väčšina chvostíkov, bola aj dosť dlhá. No zatiaľ čo chvostíky boli sústredené na hádku, bruškám poriadne vyhladlo.

„Som veľmi hladné,“ povedalo raráškovo bruško.

„Aj ja som veľmi hladné,“ pridalo sa bruško veveričklokana.

Rarášok a malý klokan, ktorého vychovali veveričí rodičia, sa prestali hádať a začali spolu lúskať veveričie lieskovce. Z ich škrupín urobili kôpku väčšiu ako ten najväčší a najhuňatejší chvostík.

A vtedy rarášok pochopil, že vlastne vôbec nezáleží na tom, či je klokan veverička, alebo veverička klokan. Pretože každé zvieratko je tým, za čo sa samo pokladá.

Koniec

Ak sa ti dobrodružstvo páčilo, môžeš začať znova. Uvidíš, aké ďalšie príhody Rara ešte čakajú.

CELÉ RARÁŠKOVO DOBRODRUŽSTVO NAJDETE V KNIHE

WWW.PERKMAN.SK

PERKMAN